

ประกาศจังหวัดเชียงใหม่

เรื่อง กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิด

ด้วยจังหวัดเชียงใหม่ได้มีประกาศจังหวัดเชียงใหม่ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง เพื่อควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง ซึ่งมักจะเกิดการเผาในที่โล่งขึ้นเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ทำความเสียหายแก่ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าเป็นจำนวนมาก รวมถึงพื้นที่ชุมชนในเขตทาง และพื้นที่ทางการเกษตร ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ทำให้ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานเป็นสาธารณสุขภัยที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป โดยกำหนดให้พื้นที่ทุกหมู่บ้าน / ตำบล / อำเภอ ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิดกับผู้ฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามประกาศจังหวัดเชียงใหม่ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิด

๑. ให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา หากพบผู้กระทำความผิดให้แจ้งเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ (๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เหม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เมื่อพบว่าบุคคลใดได้ก่อเหตุรำคาญขึ้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข หรือระงับเหตุรำคาญนั้น ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะมีโทษความผิดตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ในเขตทาง ห้ามมิให้ดำเนินการจุดไฟเผาในพื้นที่ริมทางหลวง และริมทางหลวงท้องถิ่น ซึ่งหากพบเห็นให้รีบช่วยกันดับไฟเสียแต่ต้น เพื่อไม่ให้ขยายออกเป็นวงกว้าง หากไฟมีความรุนแรงไม่สามารถดับไฟได้ ให้รีบแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตทางหลวงนั้น เข้าดำเนินการระงับเหตุ หรือแจ้งสายด่วนทางหลวง ๑๕๕๖ และสายด่วนทางหลวงชนบท ๑๑๔๖ รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายทางหลวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด

๓. หากมีการจุดไฟเผาป่าหรือปล่อยให้ไฟลุกลามเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตป่าไม้ โดยมีใช้การบริหารจัดการเชื้อเพลิงตามหลักวิชาการจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ดังนี้

๓.๑ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง แผ้วถางหรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่ได้กระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๒ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในกรณีที่ได้กระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๓ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ (๒) ภายในเขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใด ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีความผิด ดังกล่าว ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพื้นที่ เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมาย บัญญัติไว้กึ่งหนึ่ง

๓.๔ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙ (๑) ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีความผิด ดังกล่าว ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือพื้นที่ เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมาย บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งกึ่งหนึ่ง

๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๗ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

๕. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอพยพบุคคล ออกจากพื้นที่ตามมาตรา ๒๘ ถ้าคำสั่งอพยพนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย หรือฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกิน สองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๖. ข้าราชการในพื้นที่ทุกคน ทุกสังกัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และสมาชิก สภาตำบล ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องสอดส่องดูแลเอาใจใส่ และร่วมชี้แจงให้ประชาชนในท้องที่ปฏิบัติตามประกาศ ฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

ประกาศจังหวัดเชียงใหม่
เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง

ด้วยปรากฏว่าในฤดูแล้งของทุกปี ช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม มักจะเกิดการเผาในที่โล่งขึ้นเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ทำความเสียหายแก่ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ทำให้ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานเป็นสาธารณสุขภัยที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการระดมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ และยานพาหนะเข้าระงับดับไฟป่าเป็นจำนวนมาก สาเหตุประการหนึ่งเกิดจากการเก็บหาของป่า ล่าสัตว์ และกำจัดวัชพืชในที่ดินทำกินของเกษตรกรที่อยู่ใกล้พื้นที่ป่าเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกโดยไม่มีกรควบคุม ในที่สุดไฟก็ไหม้ลุกลามเข้าไปติดป่ากลายเป็นไฟป่า ดังนั้นเพื่อระงับป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากไฟป่าดังกล่าว โดยนำแนวทางจากการถอดบทเรียนจากปีที่ผ่านมามาใช้ ให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงกำหนดให้พื้นที่ทุกหมู่บ้าน / ตำบล / อำเภอ ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเขตควบคุมการเผาและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

การบริหารจัดการเชื้อเพลิง หมายถึง การจัดการเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นใด ด้วยวิธีการต่างๆ ตามหลักวิชาการ โดยมีการควบคุมและกำหนดขอบเขตพื้นที่ วัน เวลา ในการจัดการการบริหารจัดการเชื้อเพลิงของจังหวัดเชียงใหม่ กำหนดเป็น ๒ โซน ดังนี้

โซนใต้ ประกอบด้วย อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอแม่ออน อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่วาง อำเภอดอยหล่อ อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า อำเภอแม่แจ่ม และอำเภออมก๋อย

โซนเหนือ ประกอบด้วย อำเภอฝาง อำเภอแม่อาย อำเภอไชยปราการ อำเภอสะเมิง อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอแม่แตง อำเภอแมริม อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย อำเภอภักดีนิเวศ และอำเภอสันกำแพง

และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้อำเภอโซนใต้ สามารถบริหารจัดการเชื้อเพลิงได้ในช่วงเดือน มกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงของแต่ละอำเภอที่ได้รับความเห็นชอบจากจังหวัด

๒. ให้อำเภอโซนเหนือ สามารถบริหารจัดการเชื้อเพลิงได้ในช่วงเดือน มีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงของแต่ละอำเภอที่ได้รับความเห็นชอบจากจังหวัด

๓. พื้นที่การบริหารจัดการเชื้อเพลิงทางการเกษตร เมื่อมีความจำเป็นต้องเผาวัชพืชในพื้นที่เกษตร ให้ราษฎรขออนุญาตจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลงทะเบียนในระบบการจองจัดการเชื้อเพลิง ในเขตปกครองท้องที่นั้นๆ เพื่อแจ้งต่อนายอำเภอก่อนจะดำเนินการเผาทุกครั้ง พร้อมทั้งต้องจัดทำแนวกันไฟและควบคุมไฟมิให้ลุกลามไปยังพื้นที่อื่นๆ โดยให้ประสานงานกับหน่วยงานควบคุมไฟป่า ที่ใกล้ที่สุดในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจัดเจ้าหน้าที่คอยควบคุมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

๔. พื้นที่ที่มีใช้พื้นที่การบริหารจัดการเชื้อเพลิง และพื้นที่ชุมชนห้ามมิให้เผาในที่โล่งทุกชนิด
๕. ในกรณีที่มีสภาพอากาศปิดและค่าคุณภาพอากาศสูงจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป จังหวัดจะมีคำสั่งให้การบริหารจัดการเชื้อเพลิงไว้จนกว่าสถานการณ์จะเป็นปกติ
๖. หากราษฎรผู้ใดไม่แจ้งขออนุญาตก่อน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขออนุญาตแล้วแต่ไม่จัดทำแนวกันไฟ และมีได้ควบคุมไฟให้อยู่ในพื้นที่ที่ตนถือครอง จนเป็นเหตุให้ไฟลุกลามไหม้ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเผาในที่โล่งทุกชนิดของจังหวัดเชียงใหม่ แก่ราษฎรที่ฝ่าฝืนหรือปล่อยปละละเลยโดยเฉียบขาดทุกราย
๗. ในเขตป่าไม้ที่มีใช้พื้นที่การบริหารจัดการเชื้อเพลิง ราษฎรต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการดับไฟป่า ในกรณีที่เกิดไฟป่า และหากพบเห็นไฟไหม้ป่าบริเวณใดที่มีใช้การบริหารจัดการเชื้อเพลิงให้ช่วยกันดับเสียแต่ต้น เพื่อไม่ให้ไฟป่าขยายออกเป็นวงกว้าง หากไฟป่ารุนแรงไม่สามารถดับได้ให้รีบแจ้งหน่วยควบคุมไฟป่าในท้องที่ที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อส่งเจ้าหน้าที่เข้าระงับดับไฟป่าทันที หรือโทรแจ้งที่ศูนย์บัญชาการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๔ หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๕๓๑๑-๒๘๐๘ เพื่อแจ้งเหตุให้ศูนย์อำนวยการสั่งการระดับตำบล ระดับอำเภอทราบเพื่อดำเนินการ หรือแจ้งหน่วยงานดังต่อไปนี้
- ๗.๑ ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ สายด่วน ๑๙๑
- ๗.๒ สถานีควบคุมไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๕๓๒๓-๒๐๑๙
- ๗.๓ ศูนย์อำนวยการควบคุมไฟป่า เชียงใหม่ - ลำพูน หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๕๓๒๓-๒๐๑๙ หรือสายด่วน ๑๓๖๒
- ๗.๔ ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าภาคเหนือ ที่ ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๓๕๗๙-๒๗๗๕
- ๗.๕ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๕๓๒๗-๒๑๕๕
๘. ข้าราชการในพื้นที่ทุกคน ทุกสังกัด นายกเทศมนตรี นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และสมาชิกสภาตำบล ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ต้องสอดส่องดูแลเอาใจใส่ และร่วมชี้แจงให้ประชาชนในท้องที่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่